

sedan den nuvarande hårdplanen uppmurad. Spiskappan är af en i trakten synnerligen vanlig form. Skorstenen går upp nedom sidoåsen och ligger således långt ned på taksluttningen. Bakugnen upptar utrymmet mellan härden och bakre långväggen, men går ej ut genom väggen. Den nuvarande ugnen af tegel har nyligen ersatt en äldre, troligen af annat material; gråstensgrunden skjuter fram utanför muren i ugnens bottenplan. Ugnens form är den för trakten moderna med 2 från dess bakre hörn gående dragkanaler, som löpa samman midt öfver ugnen för att sedan i den gemensamma kanalen utmyнна öfver ugnöppningen. Dragkanalen är försedd med en i en fals skjutbar sten.

Denna stuga är således ett synnerligt primitivt boningshus inom den grupp byggnader, där ingången är förlagd till gafvelväggen. Äfven eldstadens plats — men ej dess form — för tanken osökt till det slag af eldhus, som äro vanliga äfven i dessa trakter och här kallas »pörten», på andra håll bastur. Dessa anses ju också vara direkta afkomlingar af primitiva boningshus (eldhus). Här ha vi tydligen en eldhuset eller bastun-pörtet mycket närstående husform, som upptagit en annan eldstadsform och i denna gestalt fram till våra dagar gjort tjänst såsom människoboning.

D. Ljungdahl.

Borgerlig rumsinteriör från 1798.

Omstående bild, fig. 1, som återger det i akvarell utförda originalet i ungefär half storlek, är en rumsinteriör från sadelmakareäldermannen Johan Rosenlinds hem Qv. Caron 2, Lilla Nygatan 22 i Staden mellan broarna i Stockholm. Rummet är inredt i ett åtskilligt äldre hus, så att dess form är väl knappast den af tiden mest omtyckta, men eljest är bilden synnerligen upplysande för tidens smak. Till höger se vi den plana kakelugnen af Rörstrands tillverkning ställd öfver hörn. Det lilla man ser af mönstret visar, att det är ett af dem, som voro mycket omtyckta under öfvergångs-

tiden mellan roccoco och gustaviansk stil. Panel och fönsteromfattningar med fast väggspegel mellan fönsterna äro enkla, men typiska. Ehuru rummet är smyckadt till julhögtiden — bilden är daterad 21 dec. 1798 — och kanske därför har fått enris på golvet, saknas likväl gardiner öfver fönsterna. Det är tydligen ett mod, som ej

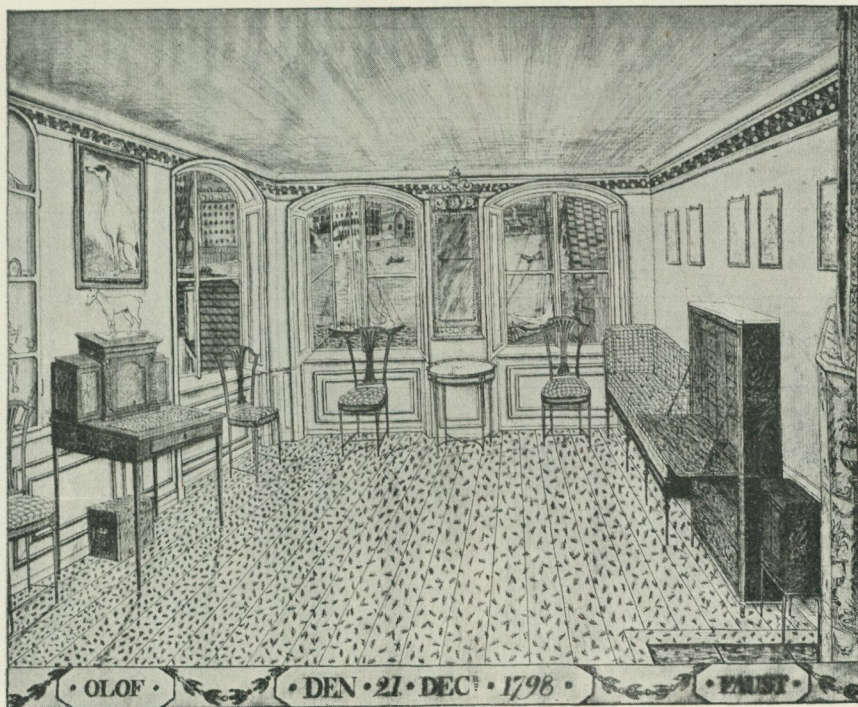

Fig. 1. Borgerlig rumsinteriör från 1798. Akvarell af Olof Faust.
Tillhör direktör E. Rosenlind.

ännu trängt in bland borgarne. Möblernas placering afviker också betydligt från det i senare tid brukliga. Stolarna stå t. ex. midt framför fönsterna och ett litet bord framför spegelfältet mellan dem. De båda hufvudmöblerna, skrifbordet och chiffoniern, finnas ännu kvar i åldermannens ättlingars ägo.

Konstnären, Olof Faust, hvars signatur fått en så i ögonen fallande plats, var sväger till åldermannen och guldsmed i London.

Bilden tillhör åldermannens son, till hvilken museet står i tacksamhetsskuld att det fått afbilda densamma. Som dylika realistiskt återgifna interiörer från svenska hem i äldre tider ej torde vara alltför vanliga, vore det af stort intresse om Nordiska Museet kunde sättas i tillfälle att få afbildningar af sådana.

En sengotisk ugnsaftbildning. Så vanliga somliga föremål än äro i det dagliga lifvet, händer det dock ofta, att de falla utom den krets af föremål, som i äldre tider blefvo afbildade. Så är förhållandet t. ex. med eldstäder, som ej voro konstindustriella praktföremål. När någon gång en primitiv eldstad af en slump kommit

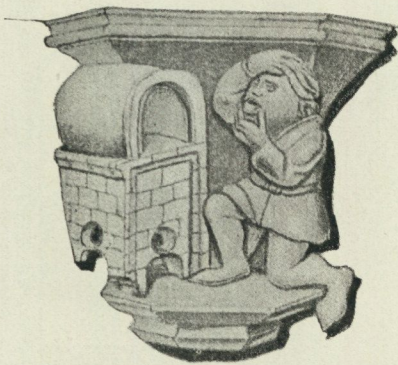

Fig. 1. Miserikordia.

Korstol i S. Nikolaaskerk, Amsterdam.

att afbildas, har det därför sitt lilla intresse. Fig. 1 återger en miserikordia från en korstol i S. Nikolauskyrkan i Amsterdam, visande en sättugn af tegel med en påsatt värmebehållare af lera. Den är hämtad ur h. 5 af Noord-Hollandsche Oudheden utgifna af G. van Arkel och A. W. Weissman. Med miserikordia förstås det lilla stöd på undersidan af korstolarnas rörliga säten, hvilket

någon from fader uppfunnit för att hans kolleger skulle ha något att hvila sig mot under de delar af gudstjänsten, hvilka de måste förrätta stående. Det var en vida utbredd sed att på dessa miserikordior utskära bilder, ofta nog af mycket profan art, som det ej skulle ha passat att framställa på en mer synlig plats.